

Coperta și viziunea grafică
Doina DUMITRESCU

Foto copertă:

Teofan Grecul - Iisus Pantocrator (Catedrala Schimbarea la Față din Novgorod)

„C ci tr iesc i privesc
 i aud animalele
 i cuget ca cei f r de minte
 în sim irea lor nesim it ,
 în via a lor moart ”.
 (Op. c., p. 615-616).

Cel ce nu cunoa te decît lumea aceasta, deci nu cunoa te pe Dumnezeu ca Cel ce d via personal nesfir it , e mort înc de cînd tr ie te pe p mînt. E mort, nev zînd nici un sens în via . El nu pricepe de fapt nimic din lume. Nu le poate explica cele din lume, de unde i pentru ce exist . Acesta, de i pare c vede i aude i cuget , e orb i surd i lipsit de în elegere.

Cei ce provin din Adam, cel c zut în p cat, sînt mor i, cei n scu i din Hristos, Fiul lui Dumnezeu cel întrupat, prin Duhul Lui sînt vii, c ci cei n scu i din Dumnezeu sînt „dumnezei dup har i to i fii ai Celui Prea înalt” (Op. c. p. 617). Cel dintîi e din p mînt i al Doilea S-a pogorît din cer (I Cor. 15, 4). Cel dintîi a pricinuit oamenilor moartea, cel de al Doilea „a adus credincio ilor lumina, via a i nestric ciunea”. C ci li Se d ruie te El însu i ca atare (Op. c., p. 617). Cine are via a i nestric ciunea din Dumnezeu cel nemuritor, are i lumina sau sensul vie ii. i acestea sînt Hristos însu i, Dumnezeu f cut om, în comuniune cu oamenii care-L primesc prin credin . Prin aceasta se lumineaz i ei i tr iesc în lumin . Cei ce devin nestric cio i, deci nemuritori i, prin aceasta, lumina i, sînt cere ti, ca i Fiul care S-a f cut om, r minînd i în aceast calitate ceresc. Hristos,

omul ceresc, adunînd în Sine pe cei ce cred în El, „li Se face ca o cristelniță dumnezeiască atotluminoasă”. Cel ce se botează, sau se naște din nou, se naște din Hristos și rămîne în Hristos-Dumnezeu cel nemuritor, în Hristos-lumina tuturor. Unindu-se cu Hristos, nu Se preschimbă El după ei, ci El îi preschimbă pe ei:

„Precum focul nu se împărtășește
de negreala fierului,
ca să comunice aceluia
toate însușirile lui,
așa și dumnezeiescul Duh,
fiind nestricăcios și nemuritor,
dă nestricăciunea și nemurirea.
Și fiind lumină nespusă,
îi face lumină pe toți
în care Se sălășluiește
și fiind Viață,
dă tuturor acelora viață”.
(Op. c., p. 620).

Numai Viața nemărginită e lumină nemărginită. Numai în viața nemărginită e sensul deplin și, deci, și conștiința omului. Numai din Cel ce este acestea prin fire pot veni acestea și în cei creați, deci dependenți în toate de Cel ce este Viața și Lumina prin Sine.

Sfîntul Simeon a spus adeseori, în Imnele dinainte, că cei ce nu văd pe Dumnezeu ca lumină sînt orbi. În Imnul 45 declară că aceștia sînt chiar mai răi ca orbii. Întîi cere lui Dumnezeu:

„O, Dumnezeuul meu, iubitor și închinător, Făcătorul meu,

fă să-mi strălucească mai mult lumina,
ca să-mi umple inima de bucurie

[...]

Fă să strălucească sufletul meu în lumina Ta,
căci lumina Ta, Dumnezeuul meu, ești Tu”.

(Op. c., p. 622).

Numai o persoană e lumină. Căci e conștiința de sine și de cele ce o înconjoară. Numai o persoană îmi este conștientă de sine și atentă la mine și, prin aceasta, îmi sporește bucuria și sensul vieții. Dar lumina deplină a tuturor nu poate fi decât Dumnezeu ca Persoană, și nu ca o Persoană singulară, ci ca o comuniune de Persoane, ce-și fac reciproc bucurie. Lumină nemărginită își sînt trei Persoane, nici separate, nici confundate. În acest Unul întreit, în această nemărginită iubire, „e tot binele”. De aceea I se dau nenumărate numiri: lumină, pace, bucurie, viață, hrană și băutură, cort, răsărit, înviere, odihnă, foc, izvor de viață, pîine și vin (Op. c. p. 623).

Acest Unul întreit a adus toate la existență.

Dar eu, netrebnicul, spune Sfîntul Simeon, nu văd aceasta. De aceea:

„M-am dezbrăcat de veșmîntul luminat al dumnezeirii”.

Însă cel ce zice că e cu neputință de a vedea lumina lui Hristos tăgăduiește toate Scripturile, tăgăduiește cuvintele lui Hristos Însuși. „Cei ce nu Te ve-

dem sîntem cei răi. Sîntem morți și orbi". Hristos fiind toate bunătățile, cei ce nu văd lumina Lui sînt lipsiți de toate bunătățile.

„Te rog deci, Stăpîne, primește-mă
ca pe vameșul și ca pe desfrînata, chiar dacă nu
plîng ca ea.

Căci ești izvor de milă, rîu de compătimire,
fîntînă de bunătate”.

(Op. c., p. 626-627).

Legătura între nepătimire și lumina trăită de el o afirmă Sfîntul Simeon și în Imnul 46:

„Era o nepătimire ce-mi sădea plăcerea negrăită...
a întîlnirii, a unirii cu Dumnezeu,
de care, împărtaşindu-mă, mă făceam nepătimitor,
înecat de plăcere, arzînd de dorul ei.

Căci împărtaşindu-mă de lumină, m-am făcut lumină,
mai presus de orice patimă, de orice răutate,
fiindcă nu se unește patima cu lumina nepătimirii”.

(Op. c. p. 629).

Lumina fiind una cu iubirea dumnezeiască și cu totalitatea bunătăților, nu are în ea nici o neliniște, nici o grijă, nici o patimă egoistă. În Dumnezeu, ca lumină, Sfîntul are toate. Lumina dumnezeiască nu e o simplă cunoaștere teoretică, ci simțirea de a avea totul. E seninătate și bucurie, pace și blîndețe, smerenie și îndelungă răbdare, lumina milei și a faptelor bune. „De aici multa mîngîiere a lacrimilor în fiecare

zi, de aici bucuria în inima mea, care țîșnea ca un izvor ce curgea neîncetat, ca un pîriu de miere și băutură a veseliei”.

E cunoscută seninătatea și bucuria sfinților de către oricine. În toți și în toate, care nu li se închid, văd pe Dumnezeu care li se dăruiește împreună cu ei. Lumina e plinătatea comuniunii și a bucuriei.

În Imnul 47, Sfîntul Simeon spune că Duhul lui Dumnezeu vine în cel ce-L primește ca „pomul vieții”, care face sufletul acestuia „un rai atotstrălucitor,

împodobit cu toate plantele
și cu toți pomii frumoși și cu roduri diferite,
îmbogățit cu flori de tot felul și cu crini binemiro-
sitori.

Acestea sînt smerenia, bucuria și pacea,
blîndețea, compătimirea, plînsul, ploaia de lacrimi
care luminează tuturor celor din rai”.
(Op. c., p. 630).

Acestea sînt forma omenească ce-o lua lumina dumnezeiască în om, după ce a luat această formă în Fiul lui Dumnezeu cel întrupat.

Sfîntul continuă să spună lui Hristos:

„Tu ești paharul care îmi varsă undele Tale
și-mi dăruiești cu îmbelșugare cuvintele cunoaște-
rii Tale”.

(Ibidem).

Hristos ne ajută prin cuvintele Lui să știm că El este așa cum voiește să fim și noi. Dar numai comu-

nițindu-ne totodată Duhului Lui, putem împlini ceea ce ne spune, făcându-ne asemenea Lui. Că o astfel de lumină cere Sfântul lui Hristos să i se dăruiască.

„Tu ne-ai arătat lumina slavei Tale neprihănite.

Dă-mi-o pe aceasta și acum, fără întrerupere,
Mîntuitorule

[...]

Și aprinde în mine focul iubirii Tale”.

(Op. c., p. 631).

În imnul 48, Sfântul descrie ridicarea de către Hristos la vederea Lui în lumină și iarăși părăsirea lui deasă în întunericul celor lumești, stricăcioase și trecătoare (Op. c., p. 633-634).

De aceea, în Imnul 49, Sfântul cere lui Hristos să-l ridice odată definitiv în lumina feței Lui:

„După ce m-ai învrednicit să stau înaintea feței Tale,

să nu mă arunci iarăși, să nu ascunzi iarăși lumina feței Tale,

ca să mă acopere întunericul”.

(Op. c., 640).

„Arată-mi lumina, pe care văzînd-o cel ce o vede, nu știe,

Dumnezeule, de e afară de trup,

sau împreună cu trupul”.

(II Cor, 12, 3).

Cerem, zice Sfântul, ca atunci să Te avem neîncetat, ca pâinea care s-a coborât din cer chiar și atunci:

„Cînd vom pleca și ne vom face călătoria spre Tine,
s-o avem soață de călătorie
și împreună cu ea
să-Ți fim aduși Ție, Mîntuitorule.
Și ca la judecata cea înfricoșătoare,
să acopere păcatele noastre, Stăpîne,
și să ni se facă veșmînt strălucitor
și slavă și cunună în vecii vecilor”.
(Op. c., p. 643-644).

În Imnul 50, se roagă să Se vadă Hristos la judecata din urmă pe Sine Însuși în noi, proiectat prin razele iubirii Sale și devenit lucrător în noi, prin voința noastră de a ne însuși lucrarea Lui.

Hristos i Se arată Sfîntului ca lumină în chip felurit. Uneori:

„Acesta luminează mai întîi în mine ca un sfeșnic,
mai bine zis Se arată în ceruri,
dar Se vede nemicșorat mai presus de ceruri,
însă în mod neclar și în chip nevăzut”.
„Dar cînd cer cu stăruință să-mi strălucească,
sau mi Se arată limpede acolo sus,
sau Se arată deodată întreg înlăuntrul meu,
ca o lumină rotundă, senină și dumnezeiască,
fără formă, fără chip, într-o formă fără formă”.

Atunci simt caracterul personal al luminii în care mi Se arată, auzind-o vorbindu-mi direct:

„Făcîndu-se văzută și grăind către mine acestea:
Pentru ce Mă cauți acolo, socotind că locuiesc acolo?
Pentru ce cugeți că sînt pe pămînt?”.

Atunci Sfîntul își dă seama că despre Hristos, ca Dumnezeu, nu se poate spune nimic în mod spațial: el este în toate, dar mai presus de toate; și Se face simțit sfinților prin simțirea lor. Uneori intră într-o legătură atît de personală cu el, că-l dă „să l-o sărute mîna care le susține pe toate”. Dar Ziditorul o retrace iarăși, făcîndu-l să o caute cu și mai mult dor, uitînd cu totul de simțurile sale prin care se află în legătură cu lumea. Simte mîna lui Hristos, ca una prin care i se dăruiesc toate bunătățile. O simte ca lumină și putere, dar ca o putere imaterială. La nici un mistic nu se găsesc asemenea descrieri ale puterii atrăgătoare a lui Hristos, simțite ca mîină.

„Dacă o doresc pe ea și pe Dăruitorul ei, dacă disprețuiesc toate și o aleg pe ea și am închis toate simțurile mele: ochii, urechile, nasul, gura și buzele, am murit pentru toate și n-am căutat decît mîna lui Dumnezeu, iar El, văzîndu-mă că am făcut așa, mi-a atins pe ascuns mîna, m-a prins și m-a condus prin mijlocul întunericului, iar eu simțind aceasta, l-am urmat cu bucurie”.

Dar mîna lui Hristos nu-l duce numai după El, ci i se arată și ca o lumină, mai bine zis ca o cunună luminoasă pusă pe capul lui:

„Am primit din mîna lui Dumnezeu o cunună
dumnezeiască,
mai bine zis, o, minune, în loc de cunună,
însăşi mîna Stăpînului tuturor,
care se vede strălucindu-mi în chip nematerial...
Ea mi se întindea ca un sîn
şi mi se îmbia cu îmbelşugare ca unui fiu al lui
Dumnezeu,
spre a mă alăpta cu laptele nestricăciunii
[...]
Ea mi s-a făcut şi paharul băuturii dumnezeieşti
şi al undei nemuritoare”.
(Imn 50, Op. c., p. 644-648).

Numai aşa se face ceva, din mort, viu. Pentru
că oamenii au devenit ca nişte fii morţi şi ca atare nu
cunosc pe Dumnezeu, care i-a creat, ca Tatăl lor. Fi-
ul Lui după fiinţă s-a făcut şi unul din fiii Lui creaţi,
ca să-i aducă la viaţă ca fii ai Tatălui ceresc pe toţi
care voiesc (Op. c., p. 649):

„De S-a făcut Fiu al Omului cu adevărat,
te face pe tine fiu al lui Dumnezeu”.
(Ibidem).

Celor ce afirmă că au fost făcuţi fii ai lui Dumne-
zeu, dar nu o simt aceasta şi nu au o conştiinţă clară
despre ea, Sfîntul Simeon le spune.

„Dacă Dumnezeu-Cuvîntul S-a făcut om în mod
inconştient,

pot socoti că pot să devin și eu dumnezeu în mod inconștient.

Dar dacă Dumnezeu S-a făcut om întreg în mod conștient, prin faptă și la vedere, trebuie să cuget că eu m-am făcut și eu întreg dumnezeu prin comuniunea cu Dumnezeu în simțire și cunoștință, nu prin ființă, ci prin împărtășire".
(Ibidem).

Dar precum Hristos, făcut om, nu Se vedea ca Dumnezeu de către mulțime, așa nu pot fi văzuți aici sfinții, îndumnezeiți „în transparența” lor, de cei ce se bazează numai pe credința fără fapte, căci numai prin acestea îi curăță de zgura încăpăținării pentru cele bune supuse de egoismul păcatelor (Op. c., p. 650-651). De aceea zice Sfântul:

„De voiești să devii dumnezeu nu în cuvânt, nu în aparență, nu cu închipuirea, nu numai prin credința lipsită de fapte, ci cu trăirea, în realitate și prin vederea spirituală, lucrează cele ce ți le poruncește Mîntuitorul și pe care El Însuși le-a suportat pentru tine. Și atunci vei vedea lumina atotstrălucitoare arătîndu-se în văzduhul cu totul înălțat al sufletului, și va străluci și trupul tău odată cu sufletul”.
(Op. c., p. 651-652).

Altfel, omul va fi închis în veci într-un vas (iad) nemuritor,

„lipsit de toate bunătățile și de lumina însăși”.
(Op. c., p. 652).

Lipsa de lumină a celor din iad e lipsa oricărei bunătăți: a iubirii, a prieteniei, a înțelegerii. Această stare începe încă de aici. Sufletul lui se află aici „ca într-un butoi”, neprivind spre nimeni cu adevărat și neprimind vreo lumină reală înlăuntru, lipsit de orice bucurie (Op. c., p. 653). Numai în lumina lui Hristos se văd și se trăiesc real bunătățile celorlalți, umplându-mă de bucurie. Căci din sufletele lor se îndreaptă spre mine lumina sau iubirea lui Hristos.

Cei din iad vor fi lipsiți chiar de bucuriile superficiale și trecătoare ale trupului. Deși vor învia și ei cu trupul, sufletul lor va fi închis în trupul înviat la fel ca într-un butoi:

„Sufletele care se despart de trupuri,
la viitoarea înviere a morților,
vor afla fiecare dintre ele, după vrednicie,
un acoperământ plin de lumină sau de întuneric.
Cele curate, care s-au împărtășit aici de lumină
și și-au aprins candelile lor,
vor fi în lumina neînserată.
Iar cele care au ochii inimii orbi,
cum vor vedea lumina dumnezeiască?”.
(Op. c., p. 653).

Dar trupurile sfinților, deși la moarte se strică și ele,
„Se vor scula, cum s-a semănat:
grâu curat, grâu sfințit,

vase sfinte ale Sfântului Duh".

(Ibidem).

„Se vor scula pline de slavă,
luminînd, fulgerînd, ca lumina dumnezeiască”.
„Iar trupurile păcătoșilor vor învia la rîndul lor,
cum s-au semănat ele în pămînt,
înnoroioase, rău mirositoare, putregăioase,
vase murdare, foarte întunecoase,
cele care prin faptele întunericului au fost unelte
ale tuturor relelor...

Vor învia și ele nemuritoare
și spirituale, dar asemănătoare întunericului...

Vor învia însă și ele nemuritoare”.

(Op. c., p. 654).

Trupurile lor vor fi „spirituale”, nu ca lipsite de materialitate, ci ca unite cu un spirit înrăit, pătimăș, diavolesc. Prin fața lor se va vedea toată întunecimea egoismului de care s-au pecetluit posesorii lor:

„Și sufletele nenorocite, unite cu acestea,
fiind și ele întunecate și necurate,
vor fi și ele asemenea diavolului,
ca unele ce au imitat faptele aceluia,
și cu acela vor fi aruncate în focul nestins”.

(Op. c., p. 654).

Iar sfinții „vor fi ridicați pe aripile virtuților în
întîmpinarea Stăpînului, mai aproape sau mai departe
de El” (Op. c., p. 655). Acestea vor fi locașurile

diferite ale dreptilor. Cu cît vor fi devenit mai drepti, mai buni, cu atît se vor simți mai neîmpovărați de conștiință, cu atît se vor apropia mai mult de Hristos, cel mai presus de toate. Cu cît lumina lor, egală cu bunătatea, va avea mai mult din lumina lui Hristos, se mîntuiesc, bucurîndu-se de o fericire a comuniunii cu El, pe măsura luminării de către El.

În mod direct identifică Sfîntul Simeon lumina izvorîtoare din Hristos cu viața lui. Iar întrucît viața Lui s-a arătat nesupusă morții în starea Lui de înviere, vede iradiind lumina în mod deplin din starea Lui înviată: Iar și cel ce vede lumina însușindu-și-o, primește raiul. Dar viața deplină o primește cel ce vede pe Hristos înviat.

„Învăluindu-mă lumina Ta, îmi dă viață, Hristoase al meu.

Căci vederea ei e viață și înviere”.

Lumina lui Hristos cel înviat alungă boala, necazul, orice întristare. Căci toate sînt slăbiri ale vieții, deci și ale luminii.

„De-mi strălucește lumina Ta, ea alungă toate” slăbiciunile amintite.

Ea aduce odihna de toate și bucuria. Dar lumina lui Hristos cel înviat o aduce Duhul Lui cel Sfînt (Op. c., p. 655).

Lumina lui Hristos alungă întunericul slăbiciunilor, patimilor, întristărilor:

„Văd cum numai prin strălucirea luminii Tale și prin arătarea Ta

ai alungat toată întristarea.

Și, unindu-Te cu mine în chip tainic,
m-ai reășezat deodată în chip tainic în cer,
unde nu este întristare, nici suspin”.

(op. c., p. 657).

Mama care i-a hrănit trupește pe israeliți era doar simbolul trupului Domnului, care ne dă viața veșnică. Iar trecerea lor prin Marea Roșie a fost un simbol al trecerii prin greutățile vieții pămîntești la viața cerească, sau din întuneric la lumină și de pe pămînt la cer (Op. c., p. 659).

Dar acestea din urmă nu se săvîrșesc ca acelea, numai printr-o lucrare a lui Dumnezeu, ci prin prezența Fiului lui Dumnezeu, Cel întrupat în noi prin Duhul cel de o ființă cu El. Numai în cei uniți prin Botez și Sfînta Împărtășanie cu Hristos Se arată El ca lumină, dacă folosesc puterea Lui pentru a se ridica din patimile ce-i atrag spre lume. Mistica ortodoxă nu este numai o mistică a luminii, ci și o mistică hrănită de Sfintele Taine.

În Imnul 52, Sfîntul Simeon împacă afirmațiile aparent contradictorii ale Sfîntului Apostol Pavel, că Dumnezeu locuiește în „lumina neapropiată” (I. Tim. 6, 16), cu cea că „Dumnezeu a zis să strălucească lumina înlăuntrul meu” (II Cor. 4, 6), referind-o pe ultima la Fiul lui Dumnezeu cel întrupat. „Cel mai presus de ființă și necreat a luat trup și mi S-a arătat creat, îndumnezeindu-mă”. Ca urmare, „eu devenind dumnezeu prin înfiere, văd pe Dumnezeu cel prin fiere”. Deci, cei îndumnezeiți prin faptele credinței „locuiesc în Cel cu totul neapropiat” (Op. c., p. 663-

664). Așa te schimbă Hristos, „din care strălucește slava dumnezeirii”, făcîndu-te întreg lumină. Deci „ești amîndouă: dumnezeu prin înfiere, iar prin fire întreg om” (Ibidem).

În Imnul 53, într-o cerere adresată lui Hristos, Sfîntul Simeon Îl roagă să i Se arate iarăși în lumină, după ce S-a ascuns:

„Precum ești în convorbire negrăită cu Tatăl,
așa și cu cei pe care îi vei naște
prin Duhul tău cel Sfînt și îi vei face fii ai Tăi,
sau mai bine zis frați ai Tăi
și fii ai lui Dumnezeu, ai Tatălui Tău”.
(Op. c., p. 670).

La acestea, Hristos îi răspunde: „Pentru ce-Mi spui, fără să gîndești, că-Mi ascund fața Mea? Am făcut pe om să vadă cu ochii sensibili lumea creată, iar cu mintea să Mă vadă pe Mine, cu îngerii și să se întrețină cu Mine în fiecare clipă. Dar despărțindu-se de Mine, nu M-a mai văzut. Dar M-am făcut chiar om, ca să Mă vadă. Dar nevrînd să Mă vadă, spune în chip mincinos că Eu M-am ascuns. Dar dacă n-aș vrea să fiu văzut, pentru ce M-am arătat în trup?” (Op. c., p. 672).

După păcatul lui Adam, oamenii s-au făcut cu sufletul orbit și nevăzător de Dumnezeu, deci morți spiritual. Ca atare, au căzut în iad și în stricăciune. De aceea, „M-am făcut asemenea oamenilor în toate”, ca să fiu văzut de ei. „Deci Eu strălucesc cu adevărat, dar tu nu Mă vezi” (Op. c., p. 674-675).

Urmașii lui Adam, căzînd cu trupul în stricăciune, n-au suferit aceasta ca o pedeapsă de nereparat. Căci

dacă le-ar fi rămas trupul păcătos nestricăcios, ar fi rămas cu trupul păcătos incoruptibil și nemuritor, n-ar mai fi putut fi adus la o înnoire prin înviere (Op. c., p. 678).

Deci prin pedeapsa stricării și a morții li s-a făcut „o binefacere” (Op. c., p. 677). „Moartea e încetarea păcatelor”, e izbăvirea de toate relele vieții, iar celor ce au viețuit bine, le e pricinuitoare de bucurie veșnică și „de lumină neînserată”. Dar chiar înainte de moartea trupului, Fiul lui Dumnezeu luînd trup, le aduce puțința de a se face prin El buni în trup, căci a vărsat Duhul peste viața lor în trup (Op. c., p. 677).

„Ce-ar putea face făptura fără Dumnezeu?”, se întreabă Sfîntul Simeon în Imnul 54.

Toate darurile prin care face omul ceva bun le are de la Dumnezeu. Cine ar fi împărțit oamenilor daruri atît de variate, prin care ei se ajută unul pe altul, dacă nu un Dumnezeu care îi vrea pe toți într-o armonie? Dacă din lenevie nu folosesc aceste daruri, „voi fi aruncat din fața Creatorului”. Sau mi-am făcut darurile unelte murdare ale diavolului. De aceea, luînd trup Însuși Fiul lui Dumnezeu, ne-a dat putere să lucrăm prin ele cele bune, pregătind învierea lui, ca mediu de arătare a sufletului luminat de virtuțile cîștigate prin el.

În Imnul 55, Sfîntul Simeon cere lui Hristos să nu-l lipsească de bucuria vederii feței Lui nici în veacul de acum, nici în cel viitor.

„Fiindcă Tu ești, Dumnezeul meu,
și le dăruiești celor ce Te văd, tot binele.

Căci nu privești numai Tu pe cei ce s-au curățit
prin pocăință,
dar le dai și lor puterea să Te vadă,
nu cu închipuirea și cu gîndul minții,
ci în adevărul existenței dumnezeiești".
(Op. c., p. 685).

Le dai această putere nu numai prin Botez, ci și
prin pocăința de după Botez și prin mărturisirea în fa-
ța duhovnicului:

„Și după aceea, M-am arătat ție cu iubire de oa-
meni în lumină.
Apoi M-am făcut un nor mic, în chip de foc,
așezîndu-Mă deasupra capului tău
și ți-am dăruit ție vederea acestei arătări,
topind grosimea trupului și întunericul capului”.
(Op. c., p. 687).

Dar lumina ce i s-a dat Sfîntului în jur a pătruns
mai mult în el, după multe lacrimi de pocăință, care
au spălat patimile întipărite în el.

„După ce te-am făcut astfel, lumina pe care o ve-
deai atunci
zburînd în jurul tău și înconjurîndu-te,
a intrat întreagă înlăuntrul tău...
Dar această lumină nu poate rămîne dacă nu Mă
slujești prin toate faptele”.
(Op. c., p. 687).

Și Sfântul Simeon își încheie Imnele cu Imnul 58, în care vorbește luminii lui Hristos, în care va fi tot poporul binecredincios, care s-a lăsat învățat de episcopi și preoți într-o fericită comuniune (Op. c., p. 694-705).

Atunci toți cei din Împărăția luminii vor înțelege în mod deplin pe Dumnezeu și pe toți și toate, în chip satisfăcător, căci toți le vor cunoaște pe toate, dar se vor adânci veșnic în taina dumnezeiască nesfârșită, ce stă la temelia lor. Toate le vor fi tuturor lumină și în lumină, dar o lumină și într-o lumină în care nu vor înceta să înainteze.

Cuprins

1. Lumina creată și cea necreată.....	1
2. Omul și lumea, existențe fără sens cînd sînt văzute ca ultima realitate, dar mistere și lumini nesfîrșite cînd sînt văzute în unire cu Dumnezeu...	17
3. Prima cunoaștere a luminii prin conștiința mea, îmbinată cu conștiința semenilor și în dependență de conștiința sau de comuniunea cu conștiința supremă.....	27
4. Lumina și cuvîntul.....	33
5. Cuvîntul lui Dumnezeu Cel întrupat, lumina și viața, opuse întunericului și morții.....	45
6. Fiul lui Dumnezeu S-a arătat în lume ca pildă de smerenie, din iubire și ca dovadă a valorii acordate omului, deși acesta a fost creat din nimic.....	55
7. Hristos venit în lume ca lumină, mai presus de lume și ca Creator al lumii prin nașterea din Fecioară.....	59

8. Cuvîntul lui Dumnezeu Cel întrupat, cale spre viață și, prin aceasta, lumina și adevărul descoperit nouă (Io. 14, 20).....	71
9. Făgăduința dată omului de a se ridica din întunericul păcatului în lumina lui Dumnezeu, prin jertfele poruncite de Legea dinainte de Hristos.....	85
10. Ieșirea de fapt a omului din întunericul păcatului, prin nașterea Fiului lui Dumnezeu făcut om, spre a Se jertfi pentru oameni și a învia.....	89
11. Viața lui Dumnezeu dată nouă prin jertfa ca om a Fiului Său.....	93
12. Învierea lui Hristos, sensul istoriei sau depășirea ei.....	101
13. Lumina adusă creaturilor conștiente prin judecata lui Hristos.....	111
14. Veșnicia sigură adusă oamenilor prin învierea lui Hristos și lumina deplină prin învierea de obște.....	119
15. Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Cel întrupat, lumina lumii, așteptată și văzută de rațiunea noastră ca împlinire a ființei umane și a sensului istoriei.....	147

16. Dogmele creștine sau învățăturile lui Hristos și în legătură cu Hristos, mărturii ale iubirii și puterii divine și ale luminii veșnice la care e chemată ființa noastră..... 157

17. Dogmele creștine și apostolice, expresii și asigurări ale binelui celui mai înalt..... 169

18. Existența, cunoașterea și iubirea fără de început a lui Dumnezeu în Treime..... 175

19. Persoana umană, lumină și taină în unire cu Sfânta Treime în Hristos cel înviat..... 189

20. Schimbarea la față a lui Hristos pe Tabor, dovada anticipată despre lumina Sfintei Treimi, se va iradia din trupul Său înviat și al tuturor celor ce-și vor arăta credința prin faptele lor..... 201

21. Adormirea Maicii Domnului și înălțarea ei la cer e o altă lumină dată omenirii de Iisus Hristos..... 209

22. Biserica, rugul aprins de focul lui Hristos și sfeșnic călăuzitor spre veșnica Împărăție a lui Dumnezeu..... 213

23. Lumina dumnezeiască în descrierea Sfântului Simeon Noul Teolog..... 217